

# GUVERNUL ROMÂNIEI



## AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU RESURSE MINERALE

Str. Mendeleev, nr. 36-38, Sector 1, București

<http://www.namr.ro>; Email : [namr@namr.ro](mailto:namr@namr.ro)

Tel: 317.00.94/ 317.00.95/ 317.0018/ ;Fax: 317.07.80

## **DOMNULUI ADRIAN PĂTRUȘCĂ,** **Redactor șef** **Cotidianul ZIUA**

În urma publicării articolului „**Șosele radioactive**”, la rubrica Eveniment în cotidianul dv. din data de 6 ianuarie 2007, vă rugăm să ne acordați cât mai rapid un drept la replică în cotidianul dv. în cadrul aceleiași rubrici pentru a informa corect publicul cititor al cotidianului ZIUA.

Președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale a dispus în data de 8 ianuarie 2006 un control la fața locului în vederea stabilirii bazei legale și a modalităților de exploatare a deșeurilor din halda din Dealul Consul. Controlul a fost efectuat de către Compartimentul Teritorial Constanța al Agenției Naționale pentru Resurse Minerale care a întocmit o Notă de Constatare din care rezultă că exploatarea deșeurilor din halda se efectua fără acordul legal.

Analizând conținutul articolului, Nota de Constatare privind situația din teren, precum și informațiile din documentațiile existente în arhivă, am fost în măsură să concluzionăm următoarele:

- În zona la care face referire articolul, ca de altfel în toată Dobrogea, nu există nici un zăcămintă de substanțe radioactive;

- Cercetarea geologică pentru minereuri radioactive în zona Dobrogei s-a desfășurat de către Compania Națională a Uraniului (C.N.U.), fosta Regie Autonomă a Metalelor Rare. În urma corelării informațiilor existente din cercetările efectuate, C.N.U. a executat, în județul Tulcea, doar lucrări de prospecțiune pentru granitul de Greci, lucrări oprite, pentru că nu au fost puse în evidență zone cu radioactivitate crescută;

- Pe raza comunei Izvoarele a existat perimetrul minier Iulia, perimetru în care s-a desfășurat de către S.C. Foradex SA București, activitatea de cercetare geologică pentru minereu de fier. Această activitate a încetat în anul 1991, iar prin H.G. nr.720/02.09.1999 publicată în M.O. al României nr. 443/1999, mina din perimetrul Iulia a fost închisă. Închiderea minei a fost în sarcina și responsabilitatea S.C. FORADEX S.A. București, unitate subordonată actualului Minister al Economiei și Comerțului;

- Din informațiile pe care le deținem, rocile care au fost excavate ca urmare a executării programului de lucrări de explorare (loess, calcare triasice, porfire cuarțifere) nu au conținuturi de substanțe radioactive;

- În halda de steril din Dealul Consul sunt depozitate rocile amintite mai sus, roci rezultate ca urmare a activităților de explorare executate;

- Fotografii prezentate în articol (semnul prin care se arată prezența radioactivității și intrarea într-o galerie); nu există radioactivitate în zona prezentată.

Menționăm că singurele date reale din articol sunt cele care fac referire la legislația în vigoare.

În viitor, pentru orice fel de informație privind activitatea Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, va stăm la dispoziție oricând pentru eventuale lamuriri.

**Anca Constantinescu**  
**PR Manager**

## EVENTIMENT

### ●Sosele radioactive

## Zeci de kilometri de drumuri sunt construite si reconditionate cu minereuri de uraniu

Afisari: 2069



In judetul Tulcea se construiesc o retea de drumuri din piatra provenind de la o mina abandonata de uraniu, cu un grad crescut de radioactivitate. Riscul ca persoanele care intra in contact cu minereul extras, constructorii drumului, dar si cei care circula pe acesta sa se imbolnaveasca de diferite forme de cancer este extrem de ridicat. Nivelul de radioactivitate al minei este de 2,5 ori mai mare decat cel normal. Cu toate acestea, autoritatile de control in domeniul radiatiilor nucleare, dar si oficialitatile locale nu se sinchisesc sa intervina.

O mina de uraniu din judetul Tulcea, abandonata dupa caderea comunismului, a devenit sursa de materie prima pentru constructorii de drumuri publice. Piatra extrasa din cariera de la Dealul Consul, de langa comuna Izvoarele, este folosita la construirea fundatiei unei retele de drumuri judetene. Conform specialistilor, expunerea prelungita a organismului uman la structura de piatra extrasa din cariera fostei mine de uraniu este extrem de nociva, iar persoanele care intra in contact cu minereul extras risca sa se imbolnaveasca si sa fie afectate de diferite forme ale cancerului. Desigur, acestea nu se manifesta imediat, efectele aparand in timp. Pericolul este cauzat de radioactivitatea extrem de ridicata. Practic, nivelul de radiatii este de 2,5 ori mai mare decat cel admis. Un nivel care nu este mortal dar care duce la aparitia diferitelor boli, in special cancer. O boala care de cele mai multe ori se soldeaza cu deces.

Cu toate acestea, autoritatile de control in domeniul radiatiilor nucleare, dar si oficialitatile locale uita sa intervina. Cei in pericol de a fi iradiati nu sunt numai locuitorii din zona, cateva mii, sau constructorii drumului in cauza, dar si cei care vor circula pe drumul respectiv.

### Piatra din mina pentru drumuri

Recent, utilizarea sterilului de la Dealul Consul a capatat o forma oficiala. Regia de drumuri si poduri din Tulcea utilizeaza piatra extrasa din mina de uraniu pentru fundatia unor drumuri publice. Spre exemplu transporturile de piatra de la Izvoarele sunt folosite pentru astuparea unor gropi create accidental in soseaua ce leaga satul Izvoarele de satul vecin Iulia. Piatra a fost folosita si pentru crearea unui drum de acces catre puturile de apa forate in apropiere, cu fonduri "Sole Bone" accesate de Consiliul Judetean Tulcea. Fostii mineri sustin ca exploatarea avea un caracter experimental, iar roca rezultata din excavatie nu a ajuns niciodata intr-un proces tehnologic de extractie a uraniului.

### Minereu pentru centrala de la Cernavoda

La pregatirea minei de la Dealul Consul au lucrat in jur de patru sute de oameni, mineri si specialisti.

In prima etapa a fost realizata o galerie lunga de trei kilometri, ajungand la o adancime de trei sute de metri. Operatiunea a fost oprita in primavara anului 1988 cand izvoarele subterane de sub Dealul Consul inundasera galeriile. Pana in ianuarie 1990, mina a continuat sa fie o zona pazita, inasa schimbarea regimului comunist a determinat abandonarea operatiunii. Astazi, Dealul Consul este presarat de gaurile de aerisire, descoperite si adanci de sute de metri, ale galeriei.

Comuna Izvoarele se afla la 32 de km de Tulcea. La inceputul anilor '80, in zona au fost incepute forari pentru a se stabili cantitatea exacta de uraniu care se afla in subsolul Dealului Consul de la marginea localitatii. Timp de opt ani au fost realizate o serie de lucrari necesare pentru punerea in functiune a unei mine de uraniu ce trebuia sa alimenteze cu combustibil Centrala Nucleo-Electrica de la Cernavoda. Desi, conform analizelor, cantitatea de uraniu de sub Dealul Consul este destul de mica pentru ca extragerea ei sa fie rentabila, factorii de decizie ai vremii au dispus punerea in functiune a minei in cel mai scurt timp posibil, tara avand nevoie de acest minereu pentru a asigura functionarea Centralei de la Cernavoda. Romania ajunsese in aceasta situatie dupa ce timp de trei decenii mina de uraniu de la Baita, judetul Bihor, a extras minereu in exclusivitate pentru

export catre fosta Uniune Sovietica. Conform datelor specialistilor, au fost exportate in jur de 30 de mii de tone de uraniu, ceea ce ar fi fost de ajuns timp de trei sute de ani pentru a alimenta Centrala de la Cernavoda.

### **La Dealul Consul nu s-a auzit de Legea minelor**

Legislatia in vigoare reglementeaza clar desfasurarea activitatilor miniere, inclusiv dupa terminarea sau sistarea extractiilor. Cu toate acestea, nepasarea autoritatilor locale este evidenta.

Orice exploatare se realizeaza pe baza unei licente exclusive acordate unor persoane juridice. Orice titular de licenta dupa terminarea exploatarilor este obligat sa execute lucrari de refacere a mediului in perimetrul afectate de activitatile miniere. Legea minelor (85/2003) stabileste ca detinatorul licentei de exploatare "sa nu transporte, sa nu foloseasca, sa nu manipuleze si sa nu depoziteze in lucrarile executate deseuri si substante periculoase si/sau toxice, radioactive sau orice alte substante poluante". Cei care nu respecta aceste reglementari pot fi sanctionati de catre autoritatile competente. Astfel, conform art. 57 din Legea mai sus-amintita, incalcarile pot fi sanctionate cu amenda contravenionala de la 30 de milioane de lei pana la jumătate de miliard de lei vechi. Agentiei Nationale pentru Resurse Minerale ii revine obligatia sa verifice daca operatorii respecta reglementarile, iar in cazul constatarii unor abateri sa ia masurile ce se impun.

Inchiderea unei mine este si ea la fel de bine reglementata de lege: pentru acest proces titularul licentei trebuie sa aiba un program tehnic de dezafectare sau conservare a exploatarii, ce va include si programul de monitorizare a factorilor de mediu postinchidere. Totodata, legea minelor defineste minereul radioactiv ca fiind "acumulari de uraniu, toriu, sub forma de compusi chimici naturali".

### **Lucrari neconservate, zona neprotejata**

Odata cu schimbarea regimului comunist, cercetarile si pregatirile pentru deschiderea minei de la Izvoarele au fost sistate, iar dupa scurt timp abandonate, fara ca lucrarile sa fie conservate, iar zona protejata.

Haldele de steril au devenit un bun al tuturor, si al nimanui. Oamenii intreprinzatori au inceput sa incarce in camioane sute de tone de piatra cu minereu de uraniu. Satenii au furat tot ce au insemnat cladiri si instalatii. Accesul in mina nu este astupat, oricine putand cadea in putul adanc de cateva sute de metri. Autoritatile locale, pentru a linisti spiritele, neaga ca zacamantul de la marginea satului ar fi nociv, desi in documentele vremii se vorbeste fara echivoc despre o viitoare mina de uraniu. Ca un element ce vine sa contrazica declaratiile autoritatilor este boala de care sufera cei mai multi localnici - silicoza. Dar si radioactivitatea crescuta care a fost inregistrata in zona in urma masuratorilor comunistilor.

### **Fenomen de durata**

Primarul comunei tulcene Izvoarele, Nicolache Peiciu, sustine ca nici Consiliul Judetean Tulcea, nici Regia Judeteana de Drumuri si Poduri nu au cerut vreodata acordul expres pentru a prelua piatra de la mina de pe raza localitatii. "Eu sunt primar de trei ani. Acest fenomen al cararii pietrei este posibil sa dateze inca din 1991. Se intampla de pe vremea fostilor primari, iar eu l-am mostenit. Am avut o discutie verbala cu cei de la Consiliul Judetean, insa noi nu emitem factura fiscala catre regie", sustine edilul. Primarul Peiciu afirma ca zona nu este radioactiva, ca din stiinta sa IFLGS-ul fora dupa fier si cupru. "Nu cunosc sa se fi gasit uraniu aici. Uraniu era la Valea Teilor (o localitate aflata la 12 kilometri distanta - n.r.), nu aici", a mai declarat primarul din Izvoarele. Edilul din Izvoarele a recunoscut ca atunci cand si-a exprimat acordul verbal pentru ca piatra sa fie utilizata de regia de drumuri, nu a informat solicitantul ca localnicii si fostii lucratori din mina sustin la unison si fara echivoc faptul ca scopul exploatarei din comuna a fost extractia de uraniu. El a considerat ca impresiile sale sunt mai intemeiate.

### **Patru mii de locuitori langa mina**

In comuna Izvoarele traiesc 3900 de oameni. Comuna este compusa din patru sate: Izvoarele, Alba, Iulia si Valea Teilor. Aceasta din urma, conform unei propuneri legislative inaintate in cursul anului trecut, s-a separat administrativ de Izvoarele infiintand o noua comuna. Izvoarele este o asezare aflata in Valea Lozva la intersectarea Muntilor Macin, Podisul Niculitel si Podisul Babadag. Una dintre vechile comunitati de greci din Romania se afla in satul Izvoarele, ea stabilindu-se in urma cu doua sute de ani.

### **Doua tipuri de contaminari**

Materialele radioactive eliberate in mediu, cum este si cazul uraniului, pot produce contaminarea aerului, suprafetelor, solului, plantelor, oamenilor sau animalelor. Contaminarea este de doua tipuri: externa si interna. In momentul in care o persoana este expusa la radiatii, energia ii penetreaza corpul. Dozele mari, acumulate, de radiatii pot produce cancer, care ar fi observat peste cativa ani de la expunere. Acest decalaj face imposibil de precizat cu certitudine care din multimea de posibili agenti iradianti a cauzat cancerul respectiv. Efectele biologice care apar in urma iradierii sunt dependente de doza de radiatii si debitul acesteia. Radiatiile actioneaza asupra fizicului persoanei expuse, provocand de multe ori o moarte rapida.